

Katedra Kryminalistyki / Department of Forensic Sciences / Cattedra di Criminalistica

Program / Programme / Programma

XVIII Wrocławskie Sympozjum Badań Pisma
6–8 czerwca 2018

18th Wrocław Symposium on Questioned Document Examination
June 6–8, 2018

XVIII SIMPOSIO DI WROCLAW STUDI SULLA SCRITTURA
6–8 giugno 2018

Organizator/ Organiser/Organizzatore:

Uniwersytet Wrocławski /University of Wrocław/Università di Wrocław
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii /Faculty of Law, Administration and Economics/Facoltà di
Legge, Amministrazione ed Economia
Katedra Kryminalistyki / Department of Forensic Sciences / Cattedra di Criminalistica
Polska / Poland/ Polonia

Mecenas/Patron/Patrono

PWPW S.A. Warszawa
Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie
Polish Security Printing Works in Warsaw
Istituto Poligrafico Polacco dei Documenti di Valore (Zecca dello Stato) PWPW S.p.A. in Varsavia
www.pwpw.pl

PROGRAM / PROGRAMME / PROGRAMMA**XVIII WROCŁAWSKIE SYMPOZJUM BADAŃ PISMA**

WROCŁAW, 6 – 8 czerwca 2018 r.

*18th WROCŁAW SYMPOSIUM ON QUESTIONED
DOCUMENT EXAMINATION*

WROCŁAW, June 6 – 8, 2018

XVIII SIMPOSIO DI WROCŁAW STUDI SULLA SCRITTURA

WROCŁAW, 6 – 8 giugno, 2018

Miejsce obrad:

Budynek Główny Uniwersytetu Wrocławskiego
pl. Uniwersytecki 1, Sala Muzyczna (Oratorium
Marianum), parter

Venue:

Main Building of the University of Wrocław
pl. Uniwersytecki 1, Music Hall, ground floor

Sede:

Palazzo Principale dell'Università di Wrocław
pl. Uniwersytecki 1, Sala della Musica, pianoterra

ul. Uniwersytecka 22/26
PL 50-145 Wrocław

tel.: +48 71 375 24 02; 375 24 75;
kk@uwr.edu.pl
www.wsbp.uni.wroc.pl

© Copyright 2018 by Katedra Kryminalistyki
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

DZIEŃ PIERWSZY – ŚRODA, 6 czerwca 2018

DAY 1 – WEDNESDAY, June 6, 2018

1° GIORNO – MERCOLEDÌ, 6 Giugno 2018

► **7.45 – 9.45**

Rejestracja uczestników / *Registration of participants / Registrazione dei partecipanti*

► **10.00 – 10.30**

Otwarcie sympozjum / *Opening of the Symposium / Apertura del Simposio*

– **dr Rafał Cieśla, prof. dr hab. Zdzisław Kegel**

Wystąpienia / *Presentations / Presentazione*

prof. dr hab. Adam Jezierski

JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego

Rector of the University of Wrocław

Sua Magnificenza Rettore dell'Università di Wrocław

prof. dr hab. Karol Kiczka

Dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Dean of the Faculty of Law, Administration and Economics

Preside della Facoltà di Legge, Amministrazione ed Economia

mgr Aleksandra Gryniewicz

Doradca Zarządu Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie

Centrum Edukacji i Szkoleń PWPW S.A. w Warszawie

Management Consultant Polish Security Printing Works in Warsaw

Center for Education and Training Polish Security Printing Works in Warsaw

Consulente del Consiglio di Amministrazione dell'Istituto Poligrafico Polacco

dei Documenti di Valore (Zecca dello Stato) PWPW S.p.A. in Varsavia

Il Centro di Educazione e di Formazione PWPW (Zecca dello Stato) S.p.A. in Varsavia

► **10.30 – 13.30**

Część 1 / *Part I / Parte I*

Prowadzący / Chairman / Presidente

– **prof. dr hab. Tadeusz Widła**

1. prof. dr hab. Antoni Feluś

Nieco w kierunku rehabilitacji pojęcia „grafologia”.

A contribution to the exoneration of the notion of “graphology”.

Un piccolo contributo verso la riabilitazione del termine “grafologia”.

2. prof. dr hab. Ewa Gruza

O potrzebie faktycznej standaryzacji badań pismoznawczych.

On the need to standardise handwriting examination.

Sul bisogno dell'effettiva standardizzazione delle ricerche sulla scrittura.

3. prof. dr Trevor Calafato

Przegląd badań dokumentów na Malcie.

Overview of Document Examinations in Malta.

La panoramica degli esami sui documenti a Malta.

4. prof. dr hab. Jarosław Moszczyński, prof. dr hab. Mieczysław Goc

Możliwości oceny wieku dokumentu na podstawie ewolucji podpisów.

Possibilities of assessment of a document's age on the basis of evolution of signatures.

Le possibilità di valutazione dell'età del documento sulla base dell'evoluzione delle firme.

5. dr Raymond Marquis

Znak X: zbyt prosty by być użytecznym? – Studium przypadku.

X-sign: too simple to be useful? - A case study.

Il segno X troppo semplice per essere utile? – Caso di studio.

6. mgr Tomasz Goliński

Pantha rhei - ewolucja wykorzystania podpisu posiadacza w dokumentach tożsamości.

Pantha rhei – evolution in the use of an owner's signature in ID documents.

Panta rhei-evolution dell'uso della firma del titolare nei documenti di identità.

7. dr Curt Baggett, dr Patricia Hale:

Etyka biegłych z zakresu badań dokumentów.

Ethics for Document Examiners.

L'etica dei periti dei documenti.

8. dr Bart Baggett

„Czy można zidentyfikować mordercę na podstawie jego pisma ręcznego?” Jak adwokaci i media posługują się grafologią i kryminalistyką w osądzaniu prawdziwych zbrodni w Ameryce.

“Can you identify a murderer by his handwriting?” How attorneys and the media are using both graphology and forensics to try true crimes in America.

“È possibile identificare l'assassino in base alla sua grafia?” Come avvocati e media usano la grafologia e la criminalistica per giudicare i veri crimini in America.

9. mgr Kamila Nowicka-Kiś

Konkluzja „nie wiem” - przejawem niewiedzy, strachu, czy może odpowiedzialności biegłego.

The “I don't know” conclusion – a manifestation of lack of knowledge, fear or perhaps an expert's responsibility.

La conclusione „Non so” - una manifestazione di ignoranza, paura o forse della responsabilità dell'esperto?

10. mgr Gintare Herasimenkiene

Badania pismoznawcze dokumentów historycznych.

Handwriting examination of historical documents.

Gli studi sulla scrittura nei documenti storici.

11. prof. dr hab. Valery Shepitko, dr Michael Shepitko

Czas i dokumenty.

Time and Documents.

Il tempo e i documenti.

12. dr Małgorzata Hrehorowicz

Odpowiedzialność biegłego za wydanie fałszywej opinii.

Expert's liability for issuing incorrect opinion.

La responsabilità dell'esperto per l'emissione di una falsa opinione.

13. prof. Pavlos Kipouras

„Zakotwiczenie”: stronniczość poznawcza i koncepcja numeryczna.

„Anchoring”: cognitive bias and numerical conception.

„Ancoraggio”: distorsione cognitiva e concezione numerica.

14. dr Maria Maheridou

Niecodzienny rodzaj fałszerstwa: odręczna synteza różnych fragmentów oryginalnych podpisów.

Unconventional type of forgery: synthesis of different parts of original signatures in freehand simulation.

Un insolito tipo di falsificazione: una sintesi manoscritta di vari frammenti delle firme originali.

15. mgr Halina Walicka-Marek

Między męskością a kobiecością. Pismo osób transseksualnych.

Between masculinity and femininity. Handwriting of transsexual persons.

Tra mascolinità e femminilità. Scrittura delle persone transessuali.

Dyskusja / Discussion / Discussione

► **13.30 – 14.30**

Przerwa / Break / Pausa

► 14.30 – 17.30

Część II / Part II / Parte II

Prowadzący / Chairman / Presidente

– prof. dr hab. Antoni Feluś

1. prof. dr hab. Adam Taracha

Dowód z dokumentu w polskim procesie karnym.

Document evidence in Polish penal proceedings.

La prova del documento nel processo penale polacco.

2. dr Milena Pugnaroni, dr Nicolò di Toma, dr Monica Manzini, dr Mirka Mantoan

Zaawansowane biometryczne podpisy elektroniczne w Polsce i we Włoszech.

Analiza porównawcza prawa wspólnotowego i zagadnień kryminalistycznych.

Advanced biometric electronic signature in Poland and Italy. Comparative analysis of EU law and forensic issues.

Firme elettroniche avanzate biometriche in Polonia e Italia. Analisi comparativa delle leggi comunitarie e questioni forensi.

3. dr Milena Pugnaroni, dr Angela Mona, dr Maria Romina Vita, dr Simona Bartolucci

Analiza, wersje i aktualizacja oprogramowania kryminalistycznego. Propozycje do sprawozdania z ekspertyzy.

Analysis, versioning and updating of forensic software. Guidelines for technical and professional protocols.

Analisi, Versioning e Aggiornamento di software forensi. Indici per un protocollo tecnico e un protocollo professionale.

4. dr Rosita Marrazzo, dr Giada Timi, dr Milena Pugnaroni

Falsyfikacja autorska. Analiza poziomu przyswajania pisma przez fałszerza z zastosowaniem biometrii.

Self-falsification. Analysis of the degree of assimilation of handwriting by a forger with the use of biometrics.

Falsificazione d'autore. Analisi del grado di apprendimento di un falsario attraverso la biometria.

5. dr Maria Grazia Rizzoni, dr Silvia Napolitano, dr Milena Pugnaroni, dr Caterina Milio

Punkty niezmiennie kodów literowych w zakresie kryminalistycznym.

Constant points of alphabetical codes in forensic view.

Invarianti nei codici allografici in ambito forense.

6. dr Orazio Zingaro, dr Milena Pugnaroni

Sfalszowanie podpisu biometrycznego z zastosowaniem plotera.

Falsification of biometric signature with the use of the plotter.

Falsificazione di firma biometrica con l'uso del plotter.

7. mgr inż. Andrzej Łuszczuk, prof. dr hab. Mieczysław Goc

Adjustacje w podpisach biometrycznych i ich wartość identyfikacyjna.

Adjustments in biometric signatures and their identification value.

Aggiustamenti nelle firme biometriche e il loro valore di identificazione.

8. dr Magdalena Tomaszewska-Michalak

Bezpieczny dokument biometryczny, a prawa jednostki.

Secure biometric document and human rights.

Il documento biometrico sicuro e i diritti della persona.

9. dr Svetlana Vladimirovna Volkova

O możliwości ustalenia wykonawcy podpisu podrobionego.

Possibilities of determining the author of a counterfeit signature.

Sulle possibilità di determinare l'autore della firma falsa.

10. dr Adam Buczek

Objektywizm opiniowania w badaniach pisma a polemika eksperta z adwokatem w kontekście zasad etycznych.

Objectivity of expert opinion and the polemics between an expert and a lawyer in the context of ethical principles.

L'obiettività nell'espressione delle opinioni nello studio della scrittura e polemiche di un esperto con un avvocato nel contesto di principi etici.

11. prof. dr hab. Barbara Gawda

Zaburzenia motoryczne w schizofrenii i ich potencjalny związek z warstwą graficzną pisma ręcznego.

Motoric disorders in schizophrenia and their potential connection with the graphic dimension of handwriting.

Disturbi motori nella schizofrenia e la loro potenziale relazione con lo strato grafico della scrittura manuale.

12. dr Tomasz Szerszeń

Zmiany w piśmie ręcznym schizofrenicznym.

Changes in schizophrenic handwriting.

Mutazioni nella scrittura manuale schizofrenica.

13. dr Alexey Antropov, dr Dmitry Bakhteev

Identyfikacja autora dokumentu.

Identification of the executor of the document.

Identificazione dell'esecutore del documento.

14. prof. Zumrad Usman Bhutta

Analiza pisma ręcznego w języku Urdu i jego rozpoznanie.

Analysis of handwriting in Urdu and its Recognition.

Analisi della scrittura manuale in lingua urdu e il suo riconoscimento.

15. prof. Zumrad Usman Bhutta

Kryminalistyczne badanie wgłębionych śladów pisma w zakwestionowanych dokumentach przy użyciu skanera.

Forensic examination of indented writing impressions in questioned documents by a scanner.

Esame forense di tracce indentate nei documenti contestati con l'utilizzo di scanner piani.

16. prof. Alena Sysoyeva

Teoretyczne i naukowe podstawy kryminalistycznej opinii pismoznawczej. Podstawowy system znaków diagnostycznych używanych przez Państwowy Komitet Badań Kryminalistycznych Republiki Białorusi.

Theoretical and natural scientific basis of forensic handwriting diagnosis. The basic system of diagnostic signs of handwriting used in State Forensic Examination Committee of the Republic of Belarus.

Base scientifica e teorica nell'opinione forense sulla scrittura. Il sistema di base dei segni diagnostici utilizzato dal Comitato Statale per gli Studi Criminalistici della Repubblica di Bielorussia.

Diskusja / Discussion / Discussione

DZIEŃ DRUGI – CZWARTEK, 7 czerwca 2018

DAY 2 – THURSDAY, June 7, 2018

2° GIORNO – GIOVEDÌ, 7 Giugno 2018

► 9.00 – 12.00

Część I / Part I / Parte I

Prowadzący / Chairman / Presidente

– prof. dr hab. Mirosław Owoc

1. prof. dr hab. Ewa Bulska, dr Mikołaj Donten, dr Olga Łabędź,

prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski

Oryginał czy kopia - oto jest pytanie. Przykład interdyscyplinarnych badań przeprowadzonych w Centrum Nauk Sądowych Uniwersytetu Warszawskiego.

An original or a copy – that is the question. An example of interdisciplinary research carried out in the Centre for Forensic Science, University of Warsaw.

L'originale o copia: questo è il dilemma. Un esempio di ricerca interdisciplinare svolta presso il Centro delle Scienze Giudiziarie dell'Università di Varsavia.

2. mgr Jacek Barwicki, mgr Aleksandra Gryniewicz

Dokumenty tożsamości, ewolucja i rewolucja.

Identity documents, evolution and revolution.

Documenti d'identità, evoluzione e rivoluzione.

3. prof. dr hab. Mirosław Owoc

Skrzyżowanie wydruku atramentowego z linią długopisu - rozwiązanie problemu kolejności.

Crossing of ink print and a ballpoint pen line – solution of the problem of sequence.

Incroci della stampa a getto d'inchiostro con la linea della penna – soluzione del problema della successione

4. dr Remigiusz Lewandowski

Analiza regulacyjnej funkcji państwa w obszarze dokumentów publicznych.

Analysis of the state's regulatory function in the domain of public documents.

Analisi della funzione normativa dello stato nell'ambito dei documenti pubblici.

5. dr Saleh Mansour

Ochrona środków kryjących w zabezpieczeniu dokumentów.

Ink protection of securing documents.

La protezione dei mezzi coprenti nella messa in sicurezza dei documenti.

6. dr Francesco Dellavalle

Sprzęt optoelektroniczny: niezbędna pomoc w wykryciu fałszerstw.

Optoelectronic instrumentation: indispensable aid to identify counterfeits.

Apparecchiature optoelettroniche: l'aiuto necessario per individuare le falsificazioni.

7. dr inż. Arkadiusz Liber

Identyfikacja i modelowanie matematyczne stopnia nacisku linii pisarskiej.

Identification and mathematical modeling of handwritten line pressure gradients.

Identificazione e modellizzazione matematica del grado di pressione della linea grafica.

8. dr Marcin Kunicki, mgr Aleksandra Michalska

Badania kolejności naniesienia krzyżujących się linii graficznych za pomocą metod mikroskopowych i obrazowania ramanowskiego.

Examination of marking sequence of crossing graphic lines with the use of microscopic methods and Raman imaging.

Studi sull'ordine di applicazione di linee grafiche incrocianti con l'uso dei metodi microscopici e imaging Raman.

9. prof. Branislav Simonović, prof. Miroslav Busarcevic

Użycie żelatynowej folii daktyloskopijnej i programu komputerowego Adobe Photoshop w analizie przecinających się linii.

Using gelatin dactyloscopic foils and computer program Adobe Photoshop in expert analysis of crossed lines.

L'utilizzo della pellicola gelatinosa dattiloscopica e del programma per computer Adobe Photoshop nell'analisi delle linee intersecanti.

**10. dr inż Roman Ptak, doc. dr Grzegorz Rusek, dr Rafał Cieśla,
inż. Michał Januszkiewicz**

Baza danych widm środków kryjących.

Database of inks' spectra.

Database di spettri dei mezzi coprenti.

11. dr Elena Shesteperova, dr Rita Orlovskaya

Wykrywanie śladów fałszerstwa dokumentów przy pomocy mikroskopii optycznej i elektronowej.

Detection of signs of falsification of documents by methods of optical and electron microscopy.

Rilevamento di tracce di falsificazione dei documenti mediante microscopia ottica ed elettronica.

12. mgr Robert Nesterowicz

Ekspertyza banknotów chińskich z Dynastii Ming.

Expert examination of Chinese banknotes from the Ming Dynasty.

La perizia delle banconote cinesi della Dinastia Ming.

13. dr Brian Craythorne

Zastosowanie zasad kryminalistycznego badania pisma ręcznego w szybkiej weryfikacji podpisów.

Using forensic handwriting principles for rapid screening of signatures.

L'applicazione dei principi dello studio forense dei documenti nella rapida verifica delle firme.

14. dr Brian Craythorne

Rozwój alfabetu łacińskiego i jego konsekwencje dla porównania pisma ręcznego w obszarze angielskim i irlandzkim.

The development of the Roman alphabet and its implications for handwriting comparison in the British / Irish sphere.

Lo sviluppo dell'alfabeto latino e le sue conseguenze per il confronto della calligrafia nelle aree inglese e irlandese.

15. prof. Rajinder Singh

Rozróżnienie nietypowych środków kryjących na nietypowym podłożu przy pomocy spektroskopii ATR FT-IR.

Differentiation of some unusual writing materials on unusual substrates using ATR FT-IR Spectroscopy.

Distinzione degli agenti opachi insoliti sul substrato insolito con l'utilizzo della spettroscopia ATR FT-IR.

16. dr Vishal Sharma

Datowanie tuszy długopisowych przy pomocy analizy spektroskopowej i wielokrotnej regresji liniowej: nowa koncepcja.

Dating of ballpoint pen writing inks via spectroscopic and multiple linear regression analysis: A novel approach.

A novel approach.

La determinazione dell'età degli inchiostri della penna con l'analisi spettroscopica e la regressione lineare multipla: un nuovo concetto.

Dyskusja / Discussion / Discussione

► **12.15 – 20.30**

Wycieczka do Zamku Topacz. (więcej informacji na końcu programu).

A trip to Topacz Castle. (more information at the end of the leaflet).

Gita al Castello di Topacz. (informazioni più dettagliate in fondo del programma).

DZIEŃ TRZECI – PIĄTEK, 8 czerwca 2018

DAY 3 – FRIDAY, June 8, 2018

3° GIORNO – VENERDI, 8 Giugno 2018

► 9.00 – 12.00

Część I / Part I / Parte I

Prowadzący / Chairman / Presidente

– prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski

1. prof. dr Henryk Malewski, prof. dr Snieguolė Matulienė,

prof. dr Vidmantas Egidijus Kurapka

Badania pismoznawcze w kontekście 100-lecia kryminalistyki litewskiej.

Handwriting examination in the context of one hundred years of Lithuanian forensic science.

Indagine sui documenti nel contesto del 100° anniversario della scienza forense lituana.

2. prof. dr hab. Tadeusz Widła

Sygnatury Cranachów.

Signatures of the Cranachs.

Le firme di Cranach.

3. dr hab. Marek Leśniak, mgr inż. Krystyn Łuszczuk

Wielokrotna analiza proporcji w piśmie ręcznym.

Multiple analysis of proportions in handwriting.

Analisi multiple delle proporzioni nella scrittura manuale.

4. mgr Joanna Koczur, dr hab. Marek Leśniak

Złożenie ustnej opinii przez biegłego pismoznawcę - w praktyce wymiaru sprawiedliwości.

Submitting an oral expert opinion by a handwriting expert in the practice of the system of justice.

Il parere orale dell'esperto della scrittura - nella pratica della giustizia.

5. dr hab. Marek Leśniak, mgr Olivia Rybak-Karkosz, mgr inż. Krystyn Łuszczuk,

prof. dr hab. Tadeusz Widła

Badania sygnatur Markusa Lüperza.

Examination of Markus Lüperz's signatures.

Gli studi delle firme di Markus Lüperz.

6. mgr Sylwia Ławrentjew, prof. dr hab. Tadeusz Widła

Kerning jako cecha w badaniach pismoznawczych.

Kerning as a feature in handwriting examination.

Crenatura come caratteristica negli studi della scrittura..

7. mgr Olivia Rybak-Karkosz

Predykaty w sygnaturach w grafice artystycznej.

Predicates in signatures in graphic art.

Predicati nelle firme nella grafica artistica.

8. mgr Bartłomiej Zębik, dr hab. Marek Leśniak

Wpływ procesu leczenia na obraz pisma osób po udarze.

Effects of medical treatment on the handwriting of people recovering from a stroke.

L'impatto del processo terapeutico sul quadro della scrittura delle persone dopo l'ictus.

9. dr hab. Dorota Zienkiewicz

Zarzuty do opinii pismoznawczych.

Objections to handwriting expert opinions.

Obiezioni ai pareri peritali sulla scrittura.

10. dr Natalia Śmiełowska

Stabilność znaków interpunkcyjnych w tekstach - analiza na podstawie materiałów pochodzących od różnych autorów.

Stability of punctuation marks in texts – an analysis on the basis of the materials from various authors.

La stabilità della punteggiatura nei testi - analisi basate su materiali provenienti da autori diversi.

11. mgr inż. Anna Przewor

Wpływ wybranych chorób oczu na pisma ręczne.

Effect of selected ophthalmic diseases on handwriting.

L'influenza di malattie oculari scelte sulla scrittura manuale.

12. mgr inż. Liliana Solarz

Znaczenie metodyki poszukiwania materiału porównawczego do ekspertyzy pismoznawczej w przypadku choroby nowotworowej testatora - studium przypadku.

Significance of methodology of searching for reference material for handwriting examination in the case of a testator suffering from cancer.

L'importanza della metodologia di ricerca del materiale comparativo per la perizia della scrittura nel caso di malattia di cancro del de cuius – caso di studio.

13. mgr Ewa Grzeszczyk- Kiliańska

Nowa metoda pisania - KALIGRAFIA MECHANICZNA – czy to niebezpieczeństwo dla pismoznawców?

New method of writing – MECHANICAL CALLIGRAPHY – is it a threat to handwriting experts?

Un nuovo metodo di scrivere - CALIGRAFIA MECCANICA - è un pericolo per gli esperti della scrittura?

14. prof. dr hab. Kazimiera Juszka, dr Karol Juszka

Problematyka orzecznicza metodyki sporządzania ekspertyzy pismoznawczej.

Judicial decisions review of methodology applied in forensic handwriting analysis.

Questioni giudiziarie della metodologia dell'elaborazione della perizia sulla scrittura.

15. mgr Małgorzata Kowalik, mgr Anna Miarka-Sułkowska

Wpływ maskowania na obraz pisma (podpisu).

Influence of masking on the handwriting image (signature).

Impatto del mascheramento sull'aspetto della scrittura (firma).

Dyskusja / Discussion / Discussione**► 12.00 – 13.00**

Przerwa / Break / Pausa

► 13.00 – 16.00

Część II / Part II / Parte II

Prowadzący / Chairman / Presidente

– **prof. dr hab. Henryk Malewski**

1. prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, prof. dr hab. Piotr Girdwoyń

Opiniowanie biegłych pismoznawców zza krat.

Handwriting expert opinions from behind the bars.

Le perizie degli esperti della scrittura da dietro le sbarre.

2. prof. dr hab. Mirosław Owoc

Bazgroty, jako obiekt badań pismoznawczych.

Doodles as the object of handwriting examination.

Scarabocchi come oggetto di studi della scrittura

3. prof. dr hab. Anna Koziczak

Pismo jako obiekt autofalszerstwa.

Handwriting as an object of self-forgery.

La scrittura come oggetto di autofalsificazione.

4. dr Izabela Jankowska – Prochot

Model funkcjonowania instytucji biegłego. Proces przeobrażeń irlandzkiego prawa dowodowego.

Model of an expert's functioning. The process of transformation of Irish law of evidence.

Modello di funzionamento dell'istituzione dell'esperto. Il processo trasformativo della legge probatoria irlandese.

5. dr Vincenzo Tarantino

Znaczenie medycyny i grafopatologii w ekspertyzie pisma ręcznego.

Significance of medicine and graphopathology in expert examination of handwriting.

L'importanza della medicina e della grafopatologia nell'esame della manoscrittura.

6. dr Marisa Aloia

Bulizm i baby gang, grafologia jako narzędzie prewencji i identyfikacji.
Bullying and baby gang, graphology in prevention and identification.
Bullismo e baby gang, la grafologia come mezzo di prevenzione e individuazione.

7. dr Gennaro Mazza

Błędy sędziów i adwokatów w ekspertyzie.
Errors made by judges and attorneys in expert examination.
Errori dei magistrati ed avvocati in perizia.

8. dr Erica Giordano, dr Pino Giordano

„Krępa II sposobu”, znak grafologiczny do zastosowania w kryminalistyce.
„Bold of the 2nd mode” – a graphological character to be used in forensic sciences.
„Intozzata II modo”, segno grafologico da utilizzare nel forensic.

9. doc. dr Renata Valunè

“Ślad z Bazylei” - casus pisma Bałtów?
A trace from Basel - a case of the writing of the Balts.
Una traccia dalla Basilea – un caso di scrittura dei balti?

10. prof. Valerij Podpałyj

Opinia biegłego po zmianach w kodeksie postępowania karnego Ukrainy.
Expert opinion after ther amendments of the Ukrainian Code of Penal Procedure.
Il parere degli esperti dopo le modifiche al codice di procedura penale dell'Ucraina.

11. dr Iride Conficoni

Harmonia i dynamika intelektualna w podejściu grafologii morettiańskiej.
Harmony and intellectual dynamics in view of Morettian graphology.
L'armonia e la dinamica intellettiva nell'impostazione grafologica morettiana.

12. mgr Wioleta Więckowska

Faksymile jako forma zastępcza podpisu.
Facsimile as a substitute signature.
Fac-simile come forma sostitutiva della firma.

13. mgr Martyna Grądziel

Profilowanie socjolingwistyczne nieznanego sprawcy.
Sociolinguistic profiling of unknown perpetrators.
Profiling sociolinguistico di perpeetratori sconosciuti.

14. mgr Aleksandra Szlęzak

W poszukiwaniu nieznanego sprawcy, czyli kilka słów o profilowaniu językowym.
In search of an unknown perpetrator or a few remarks on linguistic profiling.
In cerca di un perpeetratore sconosciuto, ovvero alcune parole sul profiling linguistico.

Dyskusja / Discussion / Discussione

Posters / Posters / I Poster

1. prof. dr hab. Maciej Szostak, dr Katarzyna Grott

Bezpieczeństwo obiegu dokumentów w sądownictwie administracyjnym w Polsce.

Security of document circulation in administrative judiciary in Poland.

La sicurezza nella circolazione dei documenti nel sistema giudiziario amministrativo in Polonia.

2. prof. dr hab. Maciej Szostak, dr Katarzyna Grott

Anonimizacja dokumentacji w sądownictwie administracyjnym.

Anonymity of documentation records in administrative judiciary.

Anonimizzazione della documentazione nel sistema giudiziario amministrativo.

3. doc. dr Grzegorz Rusek, dr Rafał Cieśla

Praktyczne wykorzystanie biblioteki środków kryjących.

Practical application of the reference library of inks.

L'uso pratico della biblioteca di mezzi coprenti.

4. doc. dr Grzegorz Rusek, dr Rafał Cieśla, prof. dr hab. Jacek Reiner, mgr inż. Mariusz Mrzygłód

Polimorficzny Skaner do Kryminalistycznych Badań Dokumentów i jego praktyczne zastosowanie.

Polymorphic Scanner for Forensic Document Examinations and their practical application.

Scanner Polimorfico per lo Studio Forense dei Documenti e la sua applicazione pratica.

5. prof. dr hab. Maciej Szostak, prof. Sorin Alamoareanu

Porozumienie i antagonizacja metodyki badań dokumentów.

Agreement and antagonisation of document examination methodology.

Accordo e antagonismo nella metodologia di ricerca sui documenti.

6. dr Sylwia Skubisz-Ślusarczyk, dr Iwona Zieniewicz

Cecha powtarzalna w elementach konstrukcyjnych znaków graficznych - część teoretyczna.

Repeatable feature in structural elements of graphic characters - the theoretical part.

La caratteristica ripetibile negli elementi costruttivi dei caratteri grafici - parte teorica.

7. dr Sylwia Skubisz-Ślusarczyk, dr Iwona Zieniewicz

Cecha powtarzalna w elementach konstrukcyjnych znaków graficznych- część badawcza.

Repeatable feature in structural elements of graphic characters - the research part.

La caratteristica ripetibile negli elementi costruttivi dei caratteri grafici - parte di studio.

8. dr Jolanta Grębowiec – Baffoni

Od rysunków do pisma. Rozwój ideomotoryczny i ideograficzny dziecka.

From drawings to handwriting. A child's ideomotoric and ideographic development.

Dai disegni alla scrittura. Lo sviluppo ideomotorio ed ideografico del bambino.

9. dr Katarzyna Liżyńska

Fałsz intelektualny faktury VAT.

Intellectual forgery of a VAT invoice.

Il falso intellettuale della fattura IVA.

10. dr Anna Płońska

Udział specjalisty i biegłego w procesie dowodzenia.

Participation of an expert in the proces of establishing evidence.

Partecipazione di specialista e di esperto nel processo probatorio.

11. dr Adrian Szumski

Rola anonimów w postępowaniu karnym.

The role of an anonymous writing in penal procedure.

Il ruolo dell' scrittura anonimo nel procedimento penale.

Szanowni Państwo

- ▶ Organizatorzy Sympozjum zapewniają referentom do dyspozycji komputer PC z systemem Microsoft Windows oraz programem do prezentacji Power Point.

Ponadto informujemy, że:

- ▶ W czasie trwania Sympozjum warszawska firma PRECOPTIC będzie demonstrowała aparaturę przeznaczoną do badań dokumentów.
- ▶ **6 czerwca o godz. 17.30** organizatorzy zapraszają na spotkanie towarzyskie (Budynek Główny Uniwersytetu Wrocławskiego, 1 piętro - w sąsiedztwie Auli Leopoldyńskiej, pl. Uniwersytecki 1).
- ▶ **7 czerwca** dla Uczestników Sympozjum przewidziano wyjazd do Zamku Topacz. **Koszt uczestnictwa w wycieczce wynosi 130zł.** Wpłaty należy dokonać najpóźniej **do 6 czerwca (środa) do godz. 14.00** w sekretariacie sympozjum.

PROGRAM WYCIECZKI (7 czerwca):

- 12:15 Spotkanie uczestników (Pl. Uniwersytecki). Informacje praktyczne.
- 12:30 Rozpoczęcie wycieczki. Zwiedzanie piesze z przewodnikiem Starego Miasta we Wrocławiu (Rynek, Jatki, Bazylika św. Elżbiety, Ossolineum, Hala Targowa).
- 14:00 Rejs turystyczny statkiem po Odrze. Główne atrakcje: panorama Ostrowa Tumskiego i nadbrzeży, Muzeum Narodowe, Most Grunwaldzki, Politechnika Wrocławska, ZOO, zabytki hydrotechniczne.
- 15:45 Przejazd autokarem do Zamku Topacz.
- 17:00 Zwiedzanie Muzeum Motoryzacji. Muzeum prezentuje kolekcję sięgającą początków polskiej motoryzacji, pionierskich konstrukcji lat trzydziestych, takich jak legendarny Sokół 1000, Fiat 508 z polskiego montażu a dla amatorów luksusu w najczystszej postaci - największa prezentowana w Polsce kolekcja samochodów Rolls-Royce i Bentley.
- 18:00 Obiad
- 20:30 Powrót do Wrocławia. Koniec wycieczki.

Ladies and Gentlemen

- ▶ The organisers provide a PC computer with Microsoft Windows and Power Point.

In addition, we inform that:

- ▶ During the Symposium the PRECOPTIC company will demonstrate equipment for document examination.
- ▶ **On 6th June at 5.30 p.m.** the organizers invite you for a social gathering (Main Building of the University of Wrocław, 1st floor, next to Aula Leopoldina, Plac Uniwersytecki 1).

▶ On 7th June (Thursday)

the Symposium Participants are invited for a trip to the Topacz Castle. **Participation fee for the trip is 130 PLN, payable till 2:00 p.m. on the 6th June (Wednesday)** in the Symposium's Office.

TRIP PROGRAMME (7th June):

12:15	Meeting at the pickup point (Pl. Uniwersytecki). Practical information.
12:30	Beginning of a walking tour around Wrocław's Old Town (including Market Square, the butchers' shambles, St. Elizabeth's Basilica, the Ossolineum Library, Market Hall).
14:00	Boat cruise on the Odra river (views of Cathedral Island and the riverside, National Museum, Grunwaldzki Bridge, Technical University, ZOO, objects of hydrotechnical heritage).
15:45	Bus transfer to Topacz Castle.
17:00	Guided tour of the Motor Museum. The Topacz Motor Museum is a home to a large collection of historic Polish cars and motorcycles going back to the 1930's. Fans of luxury and classy automobiles will not be disappointed. The museum boasts Poland's greatest collection of Rolls-Royce and Bentley cars.
18:00	Dinner
20:30	Return to Wrocław. End of tour.

Gentili Signori

- ▶ Gli organizzatori del Simposio offrono alla disposizione dei Relatori il computer PC con il sistema Microsoft Windows con il programma per la presentazioni delle immagini Power Point

Inoltre informiamo che:

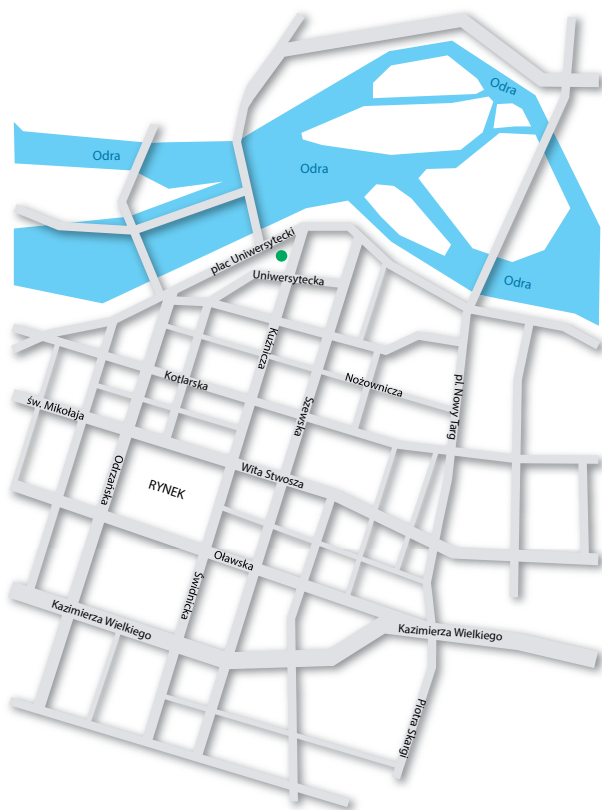
- ▶ Durante il Simposio la ditta PRECOPTIC di Varsavia esporrà la strumentazione per l'analisi dei documenti.
- ▶ **Il 6 giugno alle ore 17.30** gli organizzatori invitano tutti i partecipanti al ricevimento di benvenuto (Palazzo Principale dell'Università di Wrocław, 1 piano – accanto alla Aula Leopoldina, pl. Uniwersytecki 1)

▶ Il 7 giugno

è prevista la gita Castello Topacz. Il costo di partecipazione è di **130 PLN. Il pagamento deve essere effettuato entro il 6 giugno (mercoledì) entro le ore 14 nella** segreteria del Simposio.

Programma il 7 giugno è prevista la gita Castello Topacz.

12:15	L'incontro dei partecipanti (Pl. Uniwersytecki). Informazioni pratiche.
12:30	L'inizio della gita. La visita a piedi della Vecchia Città a Wrocław con la guida (Piazza Mercato, antico negozio di macelleria, Basilica di Santa Elisabetta, Libreria Ossolineum, antico Mercato coperto).
14:00	Crociera fluviale sull'Odra con vedute di: Ostrów Tumski e banchine, Museo Nazionale, Ponte di Grunwald, Politecnico di Wrocław, ZOO, antiche strutture idrotecniche.
15:45	Trasferimento con i pullman al Castello di Topacz
17:00	Visita al Museo di Motorizzazione
Il museo presenta una collezione risalente agli inizi dell'automobilismo polacco, le costruzioni pionieristiche degli anni Trenta, come il leggendario Sokół 1000 o la Fiat 508 assemblata in Polonia e per gli amanti del lusso nella forma più pura: la più grande collezione presentata in Polonia delle auto Rolls-Royce e Bentley
18:00	Pranzo
20:30	Ritorno a Wrocław. Fine della gita

Miejsce obrad
 Budynek Główny Uniwersytetu Wrocławskiego
 pl. Uniwersytecki 1, Sala Muzyczna (Oratorium
 Marianum), parte

Venue
 Main Building of the University of Wrocław
 pl. Uniwersytecki 1, Music Hall, ground floor

Sede
 Palazzo Principale dell'Università di Wrocław
 pl. Uniwersytecki 1, Sala della Musica, pianoterra